

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodniškove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 90.

V Ljubljani, v soboto 20. aprila 1895.

Letnik XXIII

Potresi.

Učenjaki navajajo tri glavne vzroke potresov in po teh vzrokih razločujejo tudi tri vrste potresov.

Kot prvi vzrok navajajo v o d o, katera polagoma izdolbe podzemeljske jame in dupline, katere se sesujejo in tako povzročé potres. Taki potresi se vrše tudi v krajih, kjer rudokopi izpodkopljejo zemljo, ki se večkrat usede in udere z velikim ropotom. Taki potresi so vedno lokalni ali krajevni in se ne raztezajo na obsežno ozemlje.

Druge vrste potresi so v zvezi z delovanjem ognjenikov. Take potrese povzročajo navzgor prodirajoči plini, sopari in izmeti raztopljenih tvarin. Kedar te sile dobé izhod, potem ponehajo potresi. V vulkanskih deželah taki lokalni potresi redno naznajo izbruh in izmet ognjenikov.

Takozvani tektonski potresi pa po trditvi geologov nastajajo, ker se zemlja polagoma ohlaja in stiska. Vsled tega krčenja in stiskanja zemlja poka v notranjem ter se seseda, in to povzroča potrese. Te vrste potresi so navadno najhujši, ker jih navadno spremljajo tudi vulkanski.

V starih časih in tudi poznejša stoletja so ljudje ob nenavadnih potresih mislili, da se svet podira v razvaline, in tudi sicer najpogumnejši so se tresli strahu.

Po zgodovini so se potresi navadno vršili na jesen, zimo in pomlad, redkeje na poletje. Statistika o potresih je še jako nepopolna in vse hipoteze v vzrokih potresov so dvomljive, z neovrznimi dokazi še ne podprte, kajti potresi so izmej najstarejših naravnih prikaznij vršečih se pod zemljo.

Mnogokrat se vrše potresi pod morjem; take potrese čutijo mornarji na širokem morji, ki kipi in vre v vrtinceh. V obče so potresi na zemlji vedno, a ne čutijo se povsod. Jeden najhujših je bil 1. novembra 1755 v Lisabonu na Portugalskem, stresal je dvanajstino zemeljske površine. Lisabon je bil tedaj cvetoče in bogato mesto z 41 cerkvami in mnogimi palačami, katerih največja je bila takozvana arabska. Dne 1. novembra 1755 je bilo jasno nebo, solnce je prijazno sijalo, zrak je bil miren in čist brez vetriča. Ljudje so bili večinoma v cerkvah, kar prične okoli 10. ure grmeti po ulicah, nato močan sunljaj in valovito zibanje zemlje, mejtem s strašnim ropotom grme cerkve, palače, hiše in koče na tisoče ljudij, katere žive pokopljejo razvaline. Nobeno pero ne more opisati strahu in krika prebivalstva, ki je zmedeno dirjalo po trgih pod milo nebo ali pa v poslopja, ki so ostala še cela. Prvi sunek je popolnem razrušil kraljevo palačo in krasni jezuitski kolegij, čegar prebivalci so bili mrtvi do zadnjega.

Na tisoče ljudij, koprnečih na trgih in ulicah je pobila opeka, tramovje in zidovje. Ker ni bilo mogoče hitro odnašati podrtin in groblja, umirali so mnogi žeje, lakote in strahu pod razvalinami. Nesreča je bila tem večja, ker je reka Tajó narasla v hipu za 40 čevljev in preplavila mesto. Pogrezali so se nasipi z ljudmi, ki so ondi iskali rešitve. Ko je voda upala, štrlele so iz valovja skale, katerih pred potresom ni bilo videti. Ob enem je nastal divji vrtinec, ki je vzdignil črne oblake prahu in zatemnil dnevno svetlobo. Ljudje so trepetali groze, češ, da se bliža sodni dan.

Drugi hujši sunljaj je trajal več minut ter zibal še stoječa poslopja, kakor vihar vrhove dreves. Pri tretjem sunku se ljudje niso mogli vzdržati na nogah in so popadali na tla. Da je bila nesreča polna, začelo je deževati, mesto pa goreti. Osem dnij je ogenj divjal po razrušenem mestu. Okoli 40.000 ljudij je bilo ubitih in jih je umrlo vsled strahu, lakote in mraza.

Od vseh nesreč je potres najhujši, ker pride nenadoma. Niti voda, niti ogenj nista tako strašna, ker se ljudje vsaj navadno lahko še rešijo.

Grozovit potres je bil 1. 1707 na Japonskem, koder je utonilo do sto tisoč ljudij.

Najpogostejši potresi so na zapadni strani Južne Amerike, v Južni Italiji in na grških otokih. Posebno huda potresa sta bila 1. 1881 in 1883 na otoku Iskiji ob napolitanskem zalivu. Prvi sunek 4. marca 1881 je razrušil četrtno hiš mesta Casamiciola na imenovanem otoku; še hujši je bil ondi potres 28. julija 1883, ki je razrušil vse mesto in več selišč v okolici. Hiš se je zrušilo 2278, ljudij je bilo mrtvih 2500.

L. 1812 je bil potres v mestu Karakas v Venezuali na severnem obrežju Južne Amerike; pokončanih je bilo 20.000 oseb. V Ekvadorju tudi v Južni Ameriki je 16. avgusta 1868 leta bilo usmrtenih do 70.000 ljudij. Dne 18. aprila je bil potres na Rodosu, 28. sušca 1871 in 7. julija 1873 v državi Čile, 11. aprila na Kitajskem, 30. dec. v San Salvadorju, 28. sept. v Gvatemali, 1877 v državi Peru, od 1. do 20. nov. 1880 v Zagrebu itd.

Proti potresu je mogoča le božja pomoč, kot varstvo pripravno zidana poslopja. Znani meteorolog Rudolf Falb je s svojo teorijo le slučajno pogodil nekaj naravnih prikaznij, toda možje, o katerih se trdi, da so učenjaki v tej stroki, se doslej še niso poprijeli njegovega nauka. Vprašamo le, zakaj ta sloviti Falb ni preje napovedal potresa? Zato svetujemo, naj nihče ne veruje takim prerokom, ki le uznemirjajo prebivalstvo.

—k.

Šibe potresa reši nas Gospod!

(Dalje).

Odredbe knezoškofijstva ljubljanskega vsled škode po potresu.

Prevzvišeno knezoškofijstvo izdalo je nastopni ukaz: Št. 1085. Castnim župnim uradom ljubljanske škofije. Dodatno k tukajšnjemu ukazu z dne 15. t. m. št. 1039 (razglašenem tudi v „Slovenec“ z dne 16. t. m. št. 86), ki je veljal za celo škofijo, in z ozirom na mnogostranska povpraševanja dovoljujem s tem izrecno za vse tiste župnije, kjer je potres poškodoval cerkvene stavbe, pa tudi za tiste kraje, kjer se vsled strahu pred potresom boje ljudje v cerkev k službi božji, da se sme sv. maša opravljati na primerno ozaljšanem altarju pod milim nebom, ali še boljše v kaki kapelici ali pri kakem znamenju, ali pa tudi v kakem šotoru, nalašč za to napravljenem, kar velja tudi o očitni službi božji sploh. Dalje dovoljujem, da se ondi, kjer se čuti potreba, prenese presveto Rešnje Telo ali v zakristijo ali na kak drug varen in dostojen kraj.

Konečno dovoljujem, da se smejo silna dela in popravila, ki so nujno potrebna zlasti pri zgradbah in poslopijih vsled

škode po potresu, opravljati tudi ob nedeljah in zapovedanih praznikih, vendar pa močno želim, da se delavci, če je le mogoče, udeležé vsaj daritve sv. maše.

Knezoškofijstvo ljubljansko
dné 20. aprila 1895.

Jakob, knezoškof.

Minula noč je kazala Ljubljano v vsej žalostni podobi. Večina ljudij je bivala še zunaj poslopij, katera so včeraj pričeli po vsem mestu podpirati z operami. Celo noč pa je neprestano hudo deževalo, tako da šotori, pod katerimi je ljudstvo prenočevalo, niso mogli varovati ljudij pred dežjem. V srce je bolelo človeka, ako je hodil sinoči memo teh nočnih ležišč, in slišal iz njih kričanje otrok, ječanje bolehnih, vzlasti starih ljudij.

Danes zjutraj je bilo ljudstvo že precej mirno, kar razburi ljudi prav močan sunec ob 9. uri 20 minut, kateremu so sledili še drugi manjši. Čutil se je ta sunec vzlasti po višjih nadstropjih. Bil je tako močan, da so ljudje zbežali iz hiš na ulice. Vendar ni napravil posebne škode, padlo je iz porušenih hiš nekaj dimnikov in opeke. Tudi prejšnje razpoke so tu in tam bolj zarežale.

Kakor smo včeraj poročali je do sedaj nad 200 hiš preiskovanih. — Škoda se kaže vedno večja. Marsikatera hiša, katera na zunaj ne kaže nikake poškodbe, je znotraj popolnoma razdejana. Pri hišah št. 1 in 2 na Zabjeku, št. 1 v Merosodnih ulicah in št. 1 v Slonovih ulicah se je vsaki trenotek bati, — da se popolnoma zrušijo. Magistrat je naprosil pijonirje, da so vse potrebno glede varnosti ukrenili. — Domačih delavcev vedno bolj primanjkuje.

Vozite počasi!

Dasiravno so že včeraj mestni redarji in tukajšnji dnevnik opozarjali, naj izvoščeki in mesarji vozijo počasi po mestu, vendar vozniki ne poslušajo tega opomina. V imenu zbezanega ljudstva prosimo, da ne kršijo te prepovedi.

Franciška cerkev

je sicer jako, a vendar ne nevarno poškodovana. Slike so uničene, za fasadjo sta dve veliki razpoki, ker se je utrgala jedna vez. Orglje se niso sesule kakor se je govorilo, le jedna piščal je odletela. Na velikem oltarju je jedni podebi odpadla roka, a po cerkvi so zrušeni skoraj vsi okraski. S stolpa je padel angelj, najbolj je poškodovana streha. Samostan je hudo razdejan, popokali so oboki nad stopnjicami, knjižnico in prvo nadstropje boče treba popolnoma podreti. Gg. frančiškani prebivajo vsi skupaj v baraki na vrtu.

Ker se sunljeji še ponavljajo in je ljudstvo zelo razburjeno, bati se je, da bi se v cerkvi vsled panike ne primerila nesreča. Radi tega bodo za frančiškansko župnijo jutri svete maše v Zvezdi vsako uro od pete do enajste ure. V Šiški bo ob 8. sv. maša, na Rožniku ob 9. uri.

Zelo pohvalno moramo omenjati naših vrljih gasilcev. Kamor se ne upajo ne krovi ne te-

5.-46
Kos

sarji — gredo gasilec. Pobrli so že veliko na pol razrušenih dimnikov raz streh.

Včeraj se je pričela deliti podpora presv. cesarja. Kot najmanjši znesek se je določil 10 gld. Razdelitev je trajala pozno v noč. Razdelili so okroglih 4000 gld.

Prenočišča za deložirance. Na I. mestni petrazrednici je bilo danes v jutro prostora še za 100 oseb; na drugi mestni za ravno toliko. Na dekliški šoli razpolagajo še s prostorom za 80 oseb. Na razpolaganje je tudi telovadnica v Marijanišču. Oglašati se je pri ravnateljstvu Marijanišča, katero je omenjeni prostor dalo iz prijaznosti na razpolaganje.

Deželni uradi.

Ker je deželni dvorec zlasti v II. nadstropju hudo poškodovan, preselijo se deželni uradi začasno v administrativno poslopje nove bolnišnice. Deželna plačilnica ostane v starih prostorih.

Varnostne naprave pri poštnem posloju so izvršene.

Magistrat je zaukazal narediti veliko barako, v katero se bode shranilo pobištvo deložiranih družin. — Baraka bo zastražena.

Tobačna tovarna trpela je mnogo vsled potresa. Administracijsko poslopje je zelo razpočeno, tako da mora vodstvo tovarne prenočevati v baraki na vrtu. Skoro vse stopnice so zelo omajane in so je morali podpreti. Stropi v 1. in 2. nadstropju so precej poškodovani in je posebno v 2. glavnem posloju vse polno ometa po mizah. Veliki dimnik razpočil se je na sredi in tako zvani „Dampfungs-Local“ je zelo razdejan. Danes ogledala si bode komisija in kakor se misli, pričelo se bode v ponedeljek vsaj deloma zopet delo. Za te dni dobili so danes moški po 70 kr. in ženske po 40 kr.

Pomanjkanje lesa za barake. Došli pijonirji, ki bodo uporabljali se v našem mestu pri poškodbah poslopij, imeli bodo zlasti postavljati lesene barake. A lesa ni dovolj dobiti. Dolenjska in Notranjska ga sicer mnogo premoreta: ker pa bi razni trgovci v Trstu in drugod izkoriščali nezgodo, ki je zadela Ljubljano, bilo bi umestno, obrniti se neposredno na znane domače trgovce in posestnike, ki imajo na razpolago več lesa za take svrhe, s čemur bi se blago dalo dobiti za primerno nizke cene. A sila je velika, in neugodno vreme jo še povečava, vsled tega je treba požuriti se, da se odpomore prebivalstvu, ki je brez strehe in stanovanja!

Razdelitev podpor pričela se je po v to svrhu določeni komisiji deloma že včeraj in se bode odslej vsak dan nadaljevala pri plačilnem uradu na Bregu.

Pomanjkanje delavcev in zidarjev. V hišah, koder komisije še niso ogledale prouzročenih poškodb, hišni gospodarji ali obrtniki niso upravičeni nujnih varnostnih naprav izvrševati ali naročati. Nasprotno pa je gospodarjem, koder je komisija že poslovala, dolžnost, vestno izvrševati ukazana dela, ki jih je dotični g. inženir odredil. — Ker se morajo taka dela sedaj v več hišah zajedno izvršiti, čuti se po mestu že sedaj obilo pomanjkanje na delavskih močeh, in stavbinski mojstri so v prvi vrsti v veliki zadregi, kako bi si pomagali. Umestno je torej, da so se merodajni faktorji obrnili po primerni poti s pozivom na delavske sloje na deželo ali zunaj dežele, da se temu zdaj občutnemu pomanjkanju pride v okom, kajti mnogo je hiš, ki so nujne poprave pri razpokah sten in obokov v raznih delih poslopij potrebne.

Podpore.

Visoki deželni odbor dovolil je v današnji seji vsled potresa prizadetemu ljubljanskemu mestu 10.000 gld. Za prizadete na deželi določila se bode še posebna svota.

Trboveljska premogokopna družba je darovala 300 gld. — C. kr. finančno ministerstvo je tukajšnjemu predsedništvu finančne direkcije nakazalo 25.000 gld. v podporo ponesrečenih.

Dunaj, 19. aprila. Zagrebški mestni svet daroval je 600 gld. za ljubljanske nesrečnike.

Dunaj, 19. aprila. Tukaj se je danes vršil po kranjskih rojakihi sklican shod, ki je sklenil de-

lovati za nabiranje podpore ponesrečencev po potresu. Sklicatelj shoda Endlicher je s slava-klici na cesarja izrazil zahvalo, da se je cesar prvi spomnil svojih ponesrečenih podložnikov. Suklje je slikal potrebo ponesrečencev, ki je večja, kakor se kaže na prvi pogled in ki zahteva, da država urno pomaga. Grof Hohenwart je obljubil, da pristopi v odsek za nabiranje darov. Na shodu so precej nabrali 203 gld. 50 gl. je darovalo slovensko pevsko društvo.

Dunaj, 20. aprila. Mestni svet v Cernovicah sklenil je poslati po ondotnej vladi 800 gld. za ljubljanske nesrečnike.

Dunaj, 20. aprila. Dunajsko moško pevsko društvo darovalo je ponesrečencem po potresu v Ljubljani 100 gld.

Danes zjutraj je prišel predsednik društva „ru-dečega križa“, grof Falkenhayn v Ljubljano.

Dunaj, 19. aprila. Geolog dr. Suess poslal je na Dunaj sledečo brzojavko: Kakor se razvidi iz sedanjih preiskavanj na ljubljanskih poslopijih, zamore se imenovati glavni sunljaj transversalni potres z jako močnim vertikalnim sunkom. Smer potresu je bila proti severozahodu. Svet na mehkih tleh je trpel mnoge več kakor na trdih.

Iz Motnika: Ob 11 $\frac{1}{2}$ uri v noči Velike noči stresne se pri nas tako močno, da ljudje vsi zbegani hitijo na plan, misleč, da se bliža konec sveta. Za prvim najmočnejšim, najdelj trajajočim sunljem sledijo trije manjši, vendar tolikanj močni in strašljivi, da tudi še ostale od prvega sunljeja pod nočno odejo primorajo zaspančevu lenobo prepoditi. Komaj se nekoliko potolaži prvi strah, ko z novega sledijo močni potresi ob 1, 1 $\frac{1}{2}$, 4, 4 $\frac{1}{2}$ in 5 $\frac{1}{2}$ uri. Med temi močnejšimi sunlji se vrstijo slabiji, tako, da je do 6 ure zjutraj naštel neki tukajšnji opazovalec 43 sunljev. Pred in po jutranjem duhovnem opraviilu velikega ponedeljka čulo se je le pripovedovati o strašni noči. Ves dan slišalo se je podzemeljsko zamolklo bobnenje in tudi med dnevom se je marsikdaj še streslo, da smo se silno bali noči. Hvala Bogu, da se ni pripetila kaka večja nesreča. Zidovje je semtrtje močno razdrapano, posebno v farni in podružni cerkvi, vendar upamo, da trpela je bolj ometava in beljež, nego notranje zidovje. Da bi nam bilo vsaj dalje prizanešeno, zato kličemo k svojemu vstalemu nebeškemu Sredniku: Šibe potresa, reši nas o Gospod! Danes v sredo še večkrat med dnevom čutimo rahle stresleje, ki navadno prihajajo od juga do severa. Dasi smo krog in krog obdani z visokimi hribi, vendar ti skalnati mogočnjaki se z nami prstenimi pritlikavci tresejo kot trst ob rahlem vetriču.

Tunjice, 18. aprila. Grozni potres 14. t. m. je bil silen okolu polu polnoči, trajajoč s kratkim prenehlejem kakih 5 minut. Prestrašeni ljudje so bežali na plano, otroci jokajoči stali so z odrasčenimi pod milim nebom. Pred polnočjo se je ponovil silni potres in padati so začeli zidovi, oboki in dimniki v nekaterih hišah. Potresi so se ponavljali do četrtega, toda redkeje in ne s tako silo. Pred potresom se je videla neka svitloba po nižavah proti Ljubljani, Loki in Kranju. Po potresu je pritekla belkasta voda Tunjica izpod gorâ. — Tunjska cerkev ni prehudo trpela, le razpoke so se pokazale na obokih in v mali kuplici.

Iz Gorice, 18. aprila. Osupnjeni čitamo v cenjenem „Slovencu“, kako občutljivo je obiskal dobri Bog belo Ljubljano in več družih krajev mile nam domovine. S čutilom srčne hvaležnosti sklepamo roke v molitvi in hvalimo božjo previdnost, ker je tepla Velikonočno noč Goriško bolj prizanesljivo, nego druge kraje s šibo potresa. Krog 11 $\frac{1}{2}$ uri zbudil nas je prvi najsilnejši, najdolgotrajnejši sunljej. Bliskoma bilo je vse mesto po koncu. Mlado in staro hitelo je na prosto, na ulice, trge, na varen kraj. — Pred polnočjo treslo je še dvakrat, po polnoči še ob 4 $\frac{1}{2}$ uri in zadnjikrat ob 7. uri. Vendar čuli so se vmes manjši sunlji in podzemsko bučanje in vršenje. Strah je vrgel marsikoga v omedlevo. Zdravniki, lekarničarji imeli so kaj opraviti. — Smer potresa je bila od jugozapada proti severovzhodu. — O škodi nimamo veliko poročati. Samostan oo. frančiškanov je v Gorici najbolj prizadet. Tu i tam letel je omet raz zidov in sten, sesul se kak strop, podrli so se menda 3 dimniki in sem ter tja je zazijala kaka razpoklina v zidovju starejših poslopij. Človeških žrtev v Gorici in na Goriškem, kolikor nam je dosedaj znano, ni bilo nikakih.

— Po vsem Goriškem je treslo. Nekod so čuli več nekod manj treslejev. Vsa poročila se vjemajo v tem, da je bil prvi sunljej najmočnejši. — Škoda v primeri z ljubljanskim razdejanjem, je imenovati neznatna. — Nepopisljiv strah je zavladal v vseh slojevih Goričanov. Po Gorici je šla od ust do ust govorica: prihodnjo noč ob 11. uri bo še večji potres. Zato se mnogo Goričanov ni upalo spati. Prečuli so noč na prostem. — A tudi dobrih posledic potresa imamo zabeležiti. Šiba potresa je učila ljudi moliti. Pri zjutranji in popoldanski službi božji so bile cerkve polne. Celo pri sv. Ignaciju je bila cerkev polna, kljubu pustnej dirki, katero so priredili noroglavi Goričani.

Iz Sore 19. aprila. Ker Vam od vseh krajev poročila dohajajo o groznem potresu dné 14. aprila po noči, ko je bila ura 17 minut čez 11, naj mi ne zaostanemo. Da je bilo vse zbegano, da je vse hitelo izpod strehe na prosto, se je godilo tudi pri nas, kakor povsod. Kaj pa z novo cerkvijo, bi znalo mikati poizvedeti katerega častitih Slovenčevih bralcev? Hvala Bogu in sv. Štefanu, našemu patronu! cerkev je nepoškodovana, župnišče malo, bolj pa šola, v katero ne upamo otrok klicati, dokler se ne pregleda in popravi. Da bi se bilo kaj ljudi ali živine ponesrečilo, se ne sliši, pač pa je nekaj poslopij močno poškodovanih, zlasti slabo zidani hlevi. Pomirili se še do zdaj nismo, ker se tudi zemlja še ni; iz početka so se sunci pogosto oglašali, zdaj bolj redko; včeraj proti večeru ob 5 $\frac{1}{2}$, se je čutilo, danes zjutraj ob 5 $\frac{1}{4}$ zopet, torej ravno čez 12 ur.

Od Fare pri Kostelu: Ker se čuje toliko nesreč, vznemirjenja in strahu, katerega so ljudje prebili o zadnjem groznem potresu vršečem se v noči velikonočne nedelje, naj omenim iz našega kraja nekaj bolj veselih novic. Potres se je čutil pri nas okoli pol dvanajste ure trajajoč skoraj jedno minuto; prej se je že čulo votlo bobnenje, vršenje in šumenje združeno z močno burjo, ki je ono noč pihala in tulila. Kmalu po prvem potresu, ki je bil najmočnejši, najsilnejši in najdolgotrajnejši, čutil se je drugi sunljej, okoli dvanajste ure tretji in okoli $\frac{1}{5}$ četrta, ki pa niso bili jaki. Hvala Bogu, da potres pri nas ni naredil najmanjše škode niti zapustil kakega nasledka, razun malo strahu, katerega so ljudje ono noč vžili. Po prvem sunku so ljudje sem in tie vstajali in luč prižigali, mnogi so tako trdo spali, da guganja in zibanja še čutili niso in še le drugi dan so zvedeli, da je bil po noči potres. Kakor je do sedaj znano, niso kraji ob Kolpi popolnoma nič prizadeti niti na kranjski niti na hrvatski strani, tudi iz kočevskih krajev ni čuti nikakih nesreč. Hvala Bogu, da smo obvarovani bili od šibe potresa, obžalujemo pa one, koje je ta šiba udarila.

Dobrava pri Kropi. Čakal sem par dni s svojim poročilom, da se prepričam, kako je bilo drugod ob teh strašnih dneh. Izprevidel sem, da po poročilih dosedanjih ni bilo skoro nikjer v naši dekaniji tako hudo, kot pri nas. Ob 11 $\frac{1}{4}$ se je grozovito streslo župnišče. Iz postelje skočim med vrata, boječ se, da se strop nad mano ne vdere. V tem hipu pa zagrmí nad menoj, da preplašen hitim v pritličje; mislil sem, da se je odtrgal kos župnišča. S strahom se napravim za silo in ko vzrem velike razpoke po vsih sobah, prosil sem gostoljubne strehe pri sosedu. Naše župnišče je namreč še iz blaženih časov „Olim“ in po vrhu še brez pravega temelja. Župna cerkev ima tri velike razpoke. Tudi šola je poškodovana. Ni čuda, da si župnik in učitelj nista upala prenočiti v svoji stanovanjih. Železniški čuvaj mi je pravil danes, da je v oni usodni noči obhajeval železniški tir. Naenkrat zasliši grozno bučanje kakor pribhajajočega vlaka in kar v bližnji jarek poskoči. Strašna je bila ta noč in Bog nas varuj enake! Pri nas se sunki ponavljajo še vsak dan, le da so veliko krajši in rahlejši.

Iz Vodice. Ko sem Vaše dopise gledé potresa prebral, odločil sem se, da Vam naznam, kako se je v Vodicah potresalo, hujše kakor drugje. Menili smo, da nam je potres mnogo škode napravil, pa škodo smo še premalo cenili. Po natančnem preizkovanju se je spoznalo, da je samo v Vodicah 30 hiš razsutih. Toda koliko jih je še v drugih vaseh n. pr. v Polju, in na Skaručini. Toda še druga hujša nezgoda nas je doletela. Naša župnijska cerkev, katera je bila ravno te praznike zopet olepšana s krasnimi svetilnicami, ne bo več za rabo, morala bo nova biti. Pa ni le cerkev trpela toliko škode, tudi lepo župnišče je tako poškodovano, da ni moč v njem stanovati in blagi gospod župnik mora sedaj za Bog

vé koliko časa pod tujo streho bivati. Tudi poslopje duhovnega pomočnika in šola sta zelo pokončani. Malo je hiš, katere ne bi bile zelo razpokane. Kamorkoli se človek ozre, povsodi je zdihovalje in toženje. In temu se ni čuditi, saj je vzrokov dovolj. Prvič že slaba letošnja setev zelo malo upanja daje. Potem se je sedaj mnogim pehišje podrla, treba je poslopje popraviti. Odkod naj jemlje ubogi poljedelec denar. In tudi ti troški bi se še poravnali, a sedaj zidaj cerkev, šolo, popraviš župnišče, kaplanijo, poderi in sezidaj z nova na pokopališču uničeno kapelo, zveži zvonik, kateri je tako zelo razpokan, da si ne upajo zvoniti; to vse ljudi tako prevzame, da si skoro niti misliti ne upajo na to. Pa ni le župnijska cerkev tako zelo poškodovana; tudi cerkve na Šmarni Gori, v Repnjah in na Skaručini so tako posute, da delajo vsem skrbi. Radi tega se obračam do vseh bratoljubnih darovalcev, ki so bili bolj srečni, kakor mi, s prošnjo: podpirajte vsak po svoji moči naše revne vaščane, da bi mogli kolikor moč kmalu zopet v novi cerkvi opravljati službo Božjo.

Iz St. Jurja pri Kranju. Sporočite milim Slovincem grozno škodo, ki jo je napravil strašni potres na velikonočno nedeljo ponoči po raznih cerkvah v St. Juriju pri Kranju. Hudo poškodovana je farna cerkev sv. Jurija. Obok nad korom ima na posameznih krajih za dlan široke razpoke; glavni obok počil je po vsej dolgosti; svod v presbiteriju je razpočen, da bi se lahko roka utaknila v razpoko. Glavni obok ima na moški strani več velikih razpok, da je podoben krogli neugašenega apna, veliko razpoko ima stena na isti strani. Prezbitarij, žagred in zvonik poškovan so manj, da glede teh za sedaj ni še nevarnosti. O. kr. inženir, ki je poškodovane dele preiskaval, izrekel je sodbo, ki nas je vse močno potrla. Cerkev, rekel je, se mora brezpogojno zapreti, veliki obok mora se podreti in znova zidati, vendar ni popolnoma izključena še kaka druga poprava. In tako bode zaprta lepa cerkev do pozne zime, če ne še dalje na veliko žalost župljanov, ki ljubijo svojo cerkev. Huje še je poškodovana cerkev v Vogljah, da bode morala skoro gotovo biti nova po splošnji sodbi. Zvonik ločil se je od cerkve, obok je ves razkopen, da se komaj vzdržuje, velike razpoke imajo stene, nepoškodovan je žagred. Cerkev v Voklem je tudi zelo poškodovana; na glavnem oboku so velike razpoke, počen je presbiterijski svod. Zelo poškovan je cerkev na Prebačevem. Svod v presbiteriju je počil, oni nad korom tudi; ločila se je cerkvena stena od zvonika na obeh straneh, da se skozi razpoko vidi na zunaj. Pri cerkvi na Visokem počil je nevarno na več krajih zvonik, cerkev je nepoškodovana. Zgornja cerkev sv. Katarine v Srednji vasi ima na svodu v presbiteriju dve razpoki, da se utegne kos zidu odtrgati, a v spodnji cerkvi sv. Radegunde počen je obok na več krajih, svod v presbiteriju, kakor tudi fasade cerkve. Druge cerkve so ostale nepoškodovane. Precej poškodovano je župnišče, podrla sta se dimnika, v zgornjem nadstropju je ometa odpadlo veliko, oboki pri oknih so skoro povsodi razpočeni, kakor tudi oboki pri stopnjicah. Veliko škodo naredil je potres tudi v kapelaniji, posebno poškodovana pa je hiša g. beneficijata v Vogljah v zgornjem nadstropju, razrušila sta se dva oboka. Tudi v Hrastju se bo moral v stanovanju gospoda beneficijata v jedni sobi obok podreti. Veliko škodo ima župan Vogljanski, po domače Sekne, razrušilo se je več obokov, razpočile so stene. V Šenčurju podrla sta se le dva oboka, jeden v hlevu, jeden v hramu. Druge posebne škode ni, dasi je zapustil potres na več poslopih sledi. Ne pozabimo nikoli te grozne noči, a hudo bomo čutili škodo, prizadeto farni cerkvi in drugim. Bog se nas usmili!

Iz Cerkelj na Gorenjskem. Iz lepih sanj prebudil me je grdi potres na Veliko nedeljo ponoči. Premišljeval sem en čas, bi li vstal ali ne — no moral sem; grozni navpični sunljaj vrgel bi me bil iz postelje. In to skoraj gotovo, zakaj v istem položaju bila je zvezda na zvoniku. Le-ta je natakunjena na strelovod. Dvignilo jo je tri četrta metra visoko in snelo, da je padla na tla. Istotako bi se bilo lahko primerilo tudi meni, dasi nisem zvezda, temveč samo malo zvezdoljubimca. Opazoval sem potres. Prvi sunljeji bili so navpični, drugi valoviti. Gibalo se je od jugozahoda proti severovzhodu. Bil je pa tudi odmev. Na Koroško ni hotelo iti, zato je odletavalo od naših hribov. Le-to mi razlaga in razloži govorjenje ljudi, ki so trdili, da vse gibanje izhaja od zgoraj. Pri nas so vsi zvonovi zvonili petkrat. Mrtvaški zvonček je padel na tla in nas potolažil, da za

nami žaloval še ne bo. Angeljčki varuhi so varovali, da se ni zgodilo posebnih nesreč. V nevarnosti je bil naš preč g. župnik; hvala Bogu, rešil se je pravočasno, da ga ni zadela omet. Močna naša farna cerkev je skoraj popolnoma nepoškodovana, drugače je s podružnicami. Šmartinska filijala se je morala zapreti. Zelo je razrušilo farovž — neznatno pa kapelanijo in šolo. Voda je ob potresu zastajala, drugod se nakupičevala, šumela, kakor da je nora. Psi so tulili, ptiči frfetali — čutila je vsa narava Gospodovo roko. Zemlja se je majala, da nas je skoro metalo na tla. Ali letos res ni hotel Bog imeti Velike noči! Procesija je zaostala, Zveličar-Aleluja je padel raz stojala — in na Vel. pondeljek bili sta dve tihi sv. maši ob potresu. Od strahu zadeta je kap dva moža v fari — nekega hlapca v Šmartnem in dobrega gospodarja v Cerkljah, Janeza Ahlina, po domače Ambroža. Na Spodnjem Berniku so čuvali mrljica. Kar se začne majati zemlja. Razkrenejo se mrtvemu roke, giblje se, sveče padajo, klopi se udirajo, svodi se podirajo. Oh to so vam vpili ljudje samega strahu. Bog nas varuj takih nesreč!

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. aprila.

Iz Lvova se poroča, da je med *gališkimi* kmeti nevolja proti plemenitaškim poslancem. Na shodih baje sklepajo soglasno, da bodo pri prihodnjih deželnozborskih volitvah volili kmete v kmetijskih občinah. S svojega stališča odobrujemo to socialno gibanje med gališkimi kmeti, a dvomimo o vspehu, kajti poljski kmet je v železnih rokah židovskih, a židje se bratijo z žlahiči in nasprotno.

Kaliber. Nekaj veselega imamo poročati o kalibru vojnih pušk: Izvedenci se prepirajo mej seboj. Nemški „*Militärisches Wochenblatt*“ dokazuje, da je 5 mm kaliber slab, da se take puške težko snažijo in kmalu izrabijo in da niso glede sile na večje daljine nič boljši nego 8 mm kalibrovi. — V Avstriji imamo pa posebno vnete zagovornike 5 mm kalibra. Artil. ob. Wrutsch je izdal svojih šest govorov, koder dokazuje, kako potreben je ta kaliber, vzlasti ker potem vojaki lahko nosijo več patronov seboj. — Za nas je pri vsem tem le to pomenljivo, da menda vsaj toliko časa ne bodo zopet izpreminjali pušk, dokler ne bo edinosti vseh izvedencev v tem obziru.

Iz *Srbije* prihajajo skoraj neverojetna poročila. Neki ogerski list poroča, da je kralj Aleksander naznanil vodjam liberalne stranke, da bode Kristić zabranil poslancem teh strank vhod v skupščino. Dasi je napredna stranka v veliki manjšini, vendar so njeni volilni možje izvoljeni. Bati se je, da kmetje začnejo razgrajati. — Dalje se poroča, da je bil v sredo ministerski posvet, katerega se je udeležil tudi Milan. Sestavil je program za prihodnje zborovanje. V prestolnem govoru se bode naglašalo, da treba obustanoviti ustavo, dovoliti proračun in nov dolg, Milanu pa letno „pokojnino“. Ko to skupščina reši, se razide. Z druge strani se poroča, da se nekateri opozicijonci hočejo udeležiti zborovanja, da ugovarjajo nesilnemu početju vladnih krogov.

V *bolgarskih* časnikih se ponavlja trditev, da je Stambulov z Avstrijo sklenil neko vojaško pogodbo. Dalje se poroča iz Sofije, da je Stojlov nedavno na Dunaji z avstrijsko vlado podaljšal to pogodbo. O pogojih pogodbe listi ne vedo natančnega.

Iz Varšave se poroča, da so *ruska* oblastva v zadnjem času mnogo prijaznejša Poljakom. Tako je velikonočno nedeljo novi gubernator grof Šuvalov s soprogo obiskal nadškofa Popiela, za njim so prišli k nadškofu bivši pomočnik gubernatorjev baron Medem, načelnik žendarmerije gen. lieutenant Brok, policijski poveljnik general Klejgels in ostali načelniki oblastev. Nadškof se 27. t. m. odpelje v Rim.

Japonci in Rusi. Japonska vlada je naznanila ruski, da ne sme imeti v japonskem pristanišču Nagasaki več nego dve vojni ladiji. Ta določba je jako pomenljiva. Rusi nimajo v tistem morju nobenega pristanišča, ki bi po zimi ne zamrznil. Zato bodo morale njihove vojne ladije na zimo oditi od ondot, ali pa bodo primrznene prezimovale v Vladivostoku. Japonska vlada je s svojo določbo storila to, kar so evropske vlade že preje. Dogovorile so se namreč, da sme inozemskih vojnih ladij le malo število priti v pristanišča; izjema velja le, če grozi nevihta.

Vojna odškodnina. Kitajci so torej sklenili z Japonci mir. Vse druge pogoje bodo že še

spolnili, le — plačati jim bo težko. Pogodba se glasi: Kitajci plačajo 200 milijonov tačlov odškodnine. Tačlov sta dve vrsti: jedna, ki se šteje po razmerju stare sedaj ne več rabne imenske vrednosti k evropskemu zlatemu denarju. Po tej znaša 1 tačl sedaj 8 22 fr.; cela odškodnina bi bi bila torej 1331 6 milijonov mark. Verjetneje je pa, da se bo tačl cenil po sedanji srebrni ceni in po kurzu. Po tem bi znašala odškodnina 660 mil. mark. Precej srebra bo torej jadrlo s Kitaja na Japonsko in pričakovati je, da se vsled tega cena srebru dvigne. Finančni vladarji bodo gotovo vse poskusili, da bi tako uredili to izplačevanje, da bo zanje kaj mastnega zaslužka! Kitaj bo potreboval na posodo. Ta klic že sedaj odmeva po borzah in špekulacija išče ž njim dobička.

Tedenski koledar.

Nedelja 21. apr.: 1. povelikonočna (bela) evang.: Jezus se prikaže pri zaprtih vratih, Jan. 10. Ponedeljek 22. apr.: Soter in Kaj mm. Torek 23. apr.: Vojteh šk. Sreda 24. apr.: Jurij m. Četrtek 25. apr.: Marka Evang. Petek 26. apr.: Klet in Marcellin mm. Sobota 27. apr.: Fidel Sigm. Peter Kaniz sp. — Lunin spremin: Mlaj 25. ob 2. u. 9. m. v noči. — Solnce izide 25. ob 5. u. 0 m.; zaide ob 6. uri 56. m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. aprila.

(Gg. naročnikom.) Dohaja nam veliko reklamacij za zadnje številke „Slovenca“. Ker jih naše upravnništvo redno pošilja; zato morajo zaostati kje na potu. Nekaj teh števil še imamo, nekaj jih je pošlo. Prosimo torej oproščenja, ako gg. naročniki brez naše krivde niso tako postreženi, kakor bi radi sami, jednako kakor mi.

(Pastoralna konferenca) dekanije Ljubljanske, napovedana na dan 23. t. m., je preložena na poznejši čas.

(Za pogorelce v Toplicah) dovolil je deželni odbor iz deželnega zaklada podporo 1500 glđ.

(Posojilnica v Celju) poslala je, kakor se nam poroča iz Celja, za ponesrečence v Ljubljani znesek 250 glđ. Rado bi se sicer poslalo več, pa posojilnica ima z ozirom na stavbo Narodnega doma ravno sedaj silno velike stroške. Priporoča se tudi ostalim posojilnicam, da iz svojih tekočih dohodkov namenijo v olajšanje vsled potresa nastale bede v Ljubljani primerne zneske.

(Dinamit na Drežnici.) Iz Gorice: Na Drežnici nad Kobaridom je staknil ondodni g. župan zaprašeno smodko na oknu, jo osnažil in na koncu prerezal. Komaj jo je vrezal, se mu razstrela v roki in mu poškodva 4 prste. Kako pride tako razstrelivo na Drežnico, je nerazvzljiva uganka.

(Laški lepaki.) Odbor za prireditve romanja v Loreto-Rim je poslal iz Gorice v čisto slovensko duhovnijo lepak v laškem jeziku, vabeč vernike k romanju s spremnico v slovenskem jeziku, koder se dotični duhovnik pozivlja, naj ga nabije na cerkvena vrata. Bodi že pomota ali — — — predebela je, da bi jo mogli molčé požreti.

(Iz Krške škofije.) Kanonična vizitacija v župniji Škoči dol, katera je bila določena na 2. maja, za letos izostane. — Župnija St. Lorenzo se bode oskrbovala iz samostana v Logu. — Razpisani ste fari: Lind nad Sachsenburgom do 28. maja in prošnja v Brešah.

(Dopolnitvene volitve v občinski svet.) Opozorjamo na današnji razglas, vsled katerega se v zmislu sklepa včerajšnje izredne seje občinskega sveta letošnje dopolnitvene volitve v občinski svet prelože za mesec dni in razpisujejo za 27. ozir. 29. in 31. dan maja, eventuelno za 28., ozir. 31. maja in 1. junija.

(Volitve volilnih mož v Istri.) Iz Istre se nam poroča: Dosedaj so pri volitvah volilnih mož v Istri zmagali Hrvatje v Mujah in pri hudi borbi v Motivunu, Lahi pa v Vertegnelu in v Piranu.

(Kuhinja na starem strelišču.) Kranjska hranilnica je uvedla na starem strelišču kuhinjo, kjer od danes kuhajo za 3000 ljudi.

(Iz Trnovega na Notranjskem) se nam poroča, da so se ta teden pričele vršiti občinske volitve.

(Darovi za ponesrečene po potresu.) Č. g. Fr. Korošec, učni prefekt v Mariboru, poslal je vredništvu našega lista „v znak srčnega sočutja s p. n. znanci v Ljubljani o potresu — za Ljubljance“ lepo svoto 50 kron. Preblagemu dobrotniku

Bog stotero povrni! Prosimo prav iskreno v imenu ponesrečencev živečih v skrajni revščini še nadaljnjih darov.

(Nove skladbe.) V založništvu L. Schwentnerja v Brezicah ste izšli 2 številki „Slovenski citrar“ in sicer: Jos. Mešiček „Pozdrav citrarjem“ (40 kr.) in Fr. Koželj „Na vasi“ (45 kr.)

(Vinska trta in zajec.) Iz Slov. Štajerske se poroča, da je letos na mladem ameriskem pa tudi na starem domačem trsu zajec napravil silno veliko škodo.

(Veselica kat. društva rokoj. pomočnikov v Škofjiloki) je zaradi katastrofe zadnjih dni odložena za poznejši čas.

(Semnji po Slovenskem od 22.—27. aprila.) Na Kranjskem: 22. v Podbukovji (poleg Krke), na Igu, v Ribnici, Jagrenci, na Vačah, St. Jurji pri Gambergu, Šturji, v Motniku, Radečah, Leskovcu pri Krškem; 23. v Metliki, Bušči vasi, v Novem Mestu; 24. v Loki, Kotrerežu, Planini, Radovljici (za živino), Črnem vrhu, Žužemberku; 25. v Strugah (pri cerkvi) v Bučki, Grosupljem, Hotavljah, Kranji (konjski) Mozeltju in St. Jurju pri Svibnem. 27. v Lukovcu. — Na Slov. Štajerskem: 22. pri St. Lenartu v Slov. Goricah, pri Sv. Mohorju, v Rogatecu, Vojniku; 24. v Hočah, v St. Jurju (v Svični), Kanžu, Ptui in na Laškem, Zdobah; 25. v Kostivnici, v St. Jurju ob Tabru za živino in blago, Dobovi. — Na Koroškem: 23. v Milštatu, 24. v Gatštajnu in Blatogradu. — Na Primorskem: 23. v Tominu; 24. v Komenu; 25. na Kviškem; 27. v Jelšanah.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

(Dalje.)

III. Zbornični podpredsednik Anton Klein poroča obširno o prošnjah učencev in učenk na c. kr. obrtnih strokovnih šolah v Ljubljani za podelitev ustanov in predlaga, da naj se za učno dobo dovoli: Janezu Bečaku 50 gld., Antonu Gregoriču, Jož. Hermanu, Janezu Nakrstu, Frančišku Pavliču, Frančišku Bokalu in Jožetu Pavlinu po 25 gld.; Ani Ruprecht in Mariji Sever po 20 gld. Ob enem je pustiti Mariji Vehar podeljeno ustanovo tudi za to leto. — Predlog se sprejme.

IV. Zbornični svetnik Fr. Ks. Souvan poroča o ukazu trgovskega ministra z dne 7. marca 1895, v katerem se zbornica vabi, da naj po preteku 3letne poslovne dobe članov carinskega sveta nove člane predlaga v imenovanje. Odsek predlaga za člana dosedanjega člana Ivana Baumgartnerja in za namestnika Josipa Kušarja. Predlogu se pritrdi. Provizorni predsednik Ivan Baumgartner se zahvali za izkazano mu zaupanje in izjavi, da volitev sprejme, če ga bode Nj. Prezv. višenost gosp. trg. minister imenoval. Potem poroča o svojem delovanju v carinskem svetu v minuli dobi. Zbornični predsednik se ob pritrditvi zbornice zahvali predgovorniku za njegovo delovanje v carinskem svetu in izreče prepričanje, da se bo gotovo tudi nadalje za interesovane kroge potegoval.

V. Zbornični svetnik Fr. Omersa poroča o sejmskih pristojbinah za semnje v Ložu. Tarifa znaša za vprežno in veliko klavno živino po 7 kr., za te vrste živino pod 2 leti po 3½ kr., za majhno klavno živino po 2 kr., za pokrite štante po 35 kr., za nepokrite 17½ kr., od vsacega stavkarja, ki kaj prodaja, 5 kr., od vsacega voza z lončarskim blagom 10 kr. Četudi nekatere teh taks, v kolikor zadevajo živali, presegajo štantnino določeno v dež. zakonu z dne 3. dec. 1868 za 1 oziroma ½ kr., priporoča vendar odsek odobritev sejmskih pristojbin, ker nadzorovanje živinskih semnjev provzroča precejšnje stroške. Odsek torej predlaga: Zbornica naj se v svojem poročilu na c. kr. deželno vlado izreče za odobritev sejmskih pristojbin. — Predlogu se pritrdi. (Dalje sledi.)

Društva.

(Družba sv. Cirila in Metoda) javlja slovenskemu svetu britko svojo izgubo. Ud družbinega vodstva, g. Matej Močnik, se je po noči, 15. aprila preselil v boljšo domovino. Pokojnik je bil od začetka v družbinem odboru. Svojim krščanstva prešinjnim, domoljubnim nazorovanjem in svojim blagodejnim uplivom je jako veliko k temu pripomogel, da se je ves čas in med vsemi vodstvenimi udi tudi v burnih dobah ohranila neizkaljena in stroga edinost, ona edinost, ki je naši družbi najbolj utrdila med narodom tisto naklonjenost, s koje nas tako dobrotno odlikuje vse Slovenstvo širom naše domovine. —

Hvaležnimi čutili do moza tako krščanskega in tako narodnega prepričanja torej izrekamo danes to željo in to prošnjo: da naj bi ohranil slovenski narod Mateja Močnika v trajnem spominji; mili Bog pa mu usodil unstran groba nebeško veselje.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Iz poročila občinskega odbornika g. Antona Sveteka o računskem zaključju in bilanci mestne hranilnice ljubljanske za l. 1894., katero je imel v seji občinskega sveta dne 3. aprila 1895, posnamemo sledeče: Denarno gibanje v mestni hranilnici ljubljanski je bilo tudi v minolem letu prav živahno, denarni promet je že izdatno presegel svoto osem milijonov. Bilanca nam kaže, da so vplačane vloge koncem l. 1894 znašale: 3.387.952 gld. 30½ kr., proti onim koncem leta 1893 v znesku 2.779.503 gld. 49 kr., več za 608.448 gld. 81½ kr., kar nam svedoči, da se je občinstvo tudi v letu 1894 progresivno posluževalo mestne hranilnice ljubljanske pri plodenem naganju denarja. Dalje posnamemo iz bilance, da je ta hranilnica tekom upravnega leta 1894 izposodila na hipoteke 469.130 gld. Vsled tega je na račun hipoteknih posojil v aktivih koncem leta 1894 izkazan saldo 2.219.257 gld. 38 kr. proti onemu koncem l. 1893 v znesku 1.820.769 gld. 39 kr. torej več za 398.487 gld. 99 kr., ker se je l. 1894 nasproti izplačilom 469.130 gld. vrnilo le 70.642 gld. 1 kr. Stanje občinskih in deželnih posojil je znašalo koncem leta 1894 221.213 gld. 2 kr. koncem l. 1893 pa le 173.317 gld. 71 kr., torej lani več za 47.895 gld. 31 kr., ker se je v letu 1894 izplačalo 51.000 gld., a vrnilo le 3.104 gld. 69 kr. Račun zalog kaže koncem l. 1894 saldo 14.852 gld. proti saldu predlanskega leta v znesku 12.902 gld. več za 1950 gld., ker se je lanske leto lombardovanih posojil dalo 9040 gld., a vrnilo le 7.090 gld. Račun meničnih posojil nam kaže koncem l. 1894 saldo 59.815 gld. 39 kr., koncem leta 1893 je znašal ta saldo le 47.217 gld. 33 kr., torej koncem l. 1894 več za 12.598 gld. 6 kr., ker se je v lanskem letu meničnih posojil dalo 170.892 gld. 32 kr., vrnilo pa le 158.294 gld. 26 kr. Na račun efektov se je končni saldo leta 1894 v znesku 419.663 gld. proti onemu letu 1893 v znesku 352.522 gld. 65 kr., zvišal za 67.140 gld. 35 kr. Vrednostnih papirjev nakupilo se je lanske leto na novo za 129.750 gld., a prodalo za 70.948 gld. 90 kr. Pri prodaji, zrebu in po kurzu 31. decembra 1894 dosegel se je čisti dobiček 8339 gld. 25 kr.; kateri pripada v smislu § 5. hran. pravil posebni rezervni zakladi za kurzne razlike. Najbolj zanimiva točka v bilanci je račun dobička in izgube. Le-ta nam pove, da je mestna hranilnica ljubljanska zaključila upravno leto 1894 s čistim dobičkom 17.025 gld. 49½ kr.; ako odbijemo od tega zneska čisti dobiček pri efektih v znesku 8339 gld. 25 kr., ostane nam še 8686 gld. 24 kr., kateri ostanek odpade na čisti dobiček pri drugih poslovnih strokah, zlasti pri hipoteknih posojilih. Primerjajoč s tem čistim dobičkom sliči čisti dobiček predlanskega leta v znesku 6.184 gld. 8½ kr., imamo leta 1894 več dobička za 2502 gld. 16 kr. in to vzlic zvišanju uradnih stroškov, kateri so znašali v letu 1894 7888 gld. 9½ kr., v letu 1893 pa le 5943 gld. 33 kr. Po predloženem računskem zaključju za l. 1894 znaša sedaj po vštetem dobičku leta 1894 koncem tega leta stanje, splošne rezervne zaklade 23.267 gld. 76 kr., posebne rezervne zaklade 11.448 gld. 11 kr., torej skupaj 34.715 gld. 87 kr., to je ono lastno premoženje mestne hranilnice ljubljanske, katero si je pridobila tekom petih let. Občinski svet je računski zaključek mestne hranilnice soglasno odobril in izrekel upravnemu odboru in ravnateljstvu soglasno svojo zahvalo.

Današnjemu listu priložil je gospod Avg. Schweiger, zobozdravnik v Ljubljani, priporočilo in popis nove ameriške iznajdbe zadevajoče zobno tehniko.

Telegrami.

Dunaj, 19. aprila. Cesar sprejel bode jutri ministerskega predsednika Barona Banffy v posebnej avdijenci.

Dunaj, 19. aprila. Posvetovanj glede podržavljenja južne železnice vdeležujejo se tudi ministerski predsednik knez Windischgraetz in ministra Plener in Wurmbrand. Poslednji kakor tudi ogerski ministri podajo se prihodnji teden v Budimpešto.

Dunaj, 19. aprila. Danes vršila se je prva konferenca v ministerstvu zunanjih zadev pod predsedstvom sekojskega vodje Glanz-a z poslancem italijanske vlade Miraglia in zastopnikom avstro-ogerske vlade glede trgovine s laškim vinom.

Dunaj, 19. aprila. Več delavcev iz opekarn pričelo je zopet svoje delo. Nereda ni bilo nikakega.

Budimpešta, 19. aprila. Nuncij Agliardi ogledal si je danes zavod „Sacre Coeur“ in

bolnišnico sv. Stefana. Obiskal je tudi naučnega ministra Wlassitza in se dalje časa mudil pri njem.

Soul, 19. aprila. Koreanskega poslanca v Kini, ki je v sredo odstopil, so danes zaprli. Vzrok je neznan.

Povodenj.

Veliki Beoskerek, 19. aprila. Zaradi 2 dni trajajočega deževja postala je povodenj še nevarnejša. Ljudstvo beži iz poslopij na varneje kraje.

Temesvár, 19. aprila. Otoška trdnjava Ada Kaleh je popolnoma pod vodo. Turki beže na nasip. Revščina je strašanska. Stara turška mošeja stoji pod vodo in se bo kmalu pogreznila.

Tanosova, 19. aprila. Povodenj vsak dan narašča. Donava je presegla že stanje leta 1888. Triindvajset hiš je pod vodo. Škoda velikanska.

Sofija, 19. aprila. Donava še vedno narašča in je že polovico mesta poplavlila.

Umrli so:

17. aprila. Marija Cirk, delavka, 19 let. Kravja dolina 1. jetika. — Franc Sever, mesarjev sin, 1 leto. Opekarska cesta 61. Convulsiones.

18. aprila. Avgustin Blaznik, ključarjev sin, 2 leti in 8 mes. Gruberjeve ulice 3. Serophulose. — Ana Dorrer, gostilničarja žena, 56 let. Cerkvene ulice 21. krvavenje možgan. — Andrej Svetek, delavec, 66 let. Sv. Petra cesta 48. se je ubil vsled padca raz strehe. — Pavl Cvirn, trgovski pomočnik 27 let., Cesarja Jožefa trg 13. se je ustrelil.

19. aprila. Herman Soršak, krojačev sin, 16 mesecev. Dunajska cesta 35. pljučnica.

Tržne cene v Ljubljani

1. dné 20. aprila.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . . .	7 20	Špeh povojen, kgr. . .	64
Rež, „	6 —	Surovo maslo, „ . .	84
Ječmen, „	6 35	Jajce, jedno	2
Oves, „	6 30	Mleko, liter	10
Ajda, „	6 65	Goveje meso, kgr. . .	64
Proso, „	7 50	Telečje „	64
Koruza, „	8 —	Svinjsko „	68
Krompir, „	3 —	Kostrunovo „	44
Leča, hktl.	12 —	Piščanec	75
Grah, „	10 —	Golob	25
Fižol, „	11 —	Seno, 100 kgr. . . .	14
Maslo, kgr.	94 —	Slama, 100 „	196
Mast, „	68 —	Drva trda, 4 kub. m. .	8
Špeh svež, „	56 —	„ mehka, 4 „ „ . .	6

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	733-7	7-4	sl. vzh.	dež	26 7
19. 2. u. pop.	732-9	9 8	sl. svzh.	„	dež
9. u. zveč.	732-9	9 4	sl. zapad	„	

Srednja temperatura 8-9, za 0-6° pod normalom.

C. kr. avstr. drž. železnice.

Razglas.

Vsled izrednega položaja vozita

od 19. aprila 1895

na progi

Ljubljana-Lesce-Bled

in nazaj v Ljubljano do preklica osobna vlaka 1720 in 1721 po nastopnem voznem redu:

Os. vlak 1720 I., II., III. Os. vlak 1721 I., II., III.

Prihod	Pomudak	Odhod	km	Postaje	Prihod	Pomudak	Odhod
Zvečer		735	—	odh. Ljubljana juž.kol.prih.	800		Zjutraj
738	2	740	1	„ „ „ „ „ „ „ „	756	1	757
748	1	749	6	Vižmarje	747	1	748
759	1	800	13	Medvode	736	2	738
811	1	812	20	Škofja Loka	723	2	725
825	2	827	29	Kranj	708	2	710
839	*	842	32	Sv. Jošt	702	*	702
844	2	846	40	Podnart	648	2	650
851	1	852	43	Otoče	642	1	643
903	1	904	49	Radovljica	630	1	631
910		912	52	prih. Lesce-Bled . .	625		625

* Samo po potrebi.

251 3—1

C. kr. železnično obratno ravnateljstvo v Beljaku.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Za pokrivanje
kakor tudi
za kritje barak
ponujamo po najnižjih cenah
prima in secunda
zarezano
strešnike
(Strangfalzziegel)
kakor tudi nepremočni
strešni klej
(Dachpappe)
in
nasade za dimnike
J. J. Vidic & Comp.

PATENTE.
Muster-und Markenschutz
erwirkt
A. v. STERR, ING.
WIEN, VI.
Mariahilferstrasse 9.

Prostovoljna dražba
raznega pohištva in gospodarskega
orodja
bode dné 29. aprila
na Poljanski cesti št. 34.

Za pomladno zdravljenje.
Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih se išče, da se popravijo motenja v telesnih funkcijah, katera je povzročil način zimskega življenja; v ta namen opozarjamo na
GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
To kislice zdravniki posebno priporočajo za popolno domače zdravljenje, zlasti pa tudi za predzdravljenje za toplice Karlovi vari, (VL.) Marijine in Franciškeve kopeli. 6 16
Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Pristroj za vozarenje z mehkim sedalom
(Kissen - Rover, Fahrrad)
skoro nov, popolnem opravljen, je na prodaj za 90 gld. loco Dunaj. Prodajalec Hubert Friedl na Dunaju, V., Matzleinsdorferstrasse 7, jamči za rabnost. natančno in zanesljivo vožnjo pristroja, katerega vsled posebne in natančne konstrukcije ni treba popravljati. (Prodajalec je administraciji našega lista znana oseba.) (4-4)

Prijatelj lova, lovca, voznika in imetelja konj priporočati je, da ohranijo obuvale suho, konjsko opravo in usnje pri vozovih lično in čedno, uporaba
J. Bendika
v St. Valentinu
patentovane nepremočne
masti za usnje in
likalne tinkture za
usnje,
maže za konje in
kopita.
Vporabljajo vse te predmete pri
485 21-17 181 55 najvišjem dvoru, pri c. in kr. vojaščin in največjih obratnih prometih. Dobiva se po vseh avstr. deželah. V Ljubljani pri Karolu Weberu, v Celju pri Tammu in Stiegerju, v Mariboru pri Holazeku in Martinu.

Herbany-jev podfosfornasto-kisli
apneno-železni sirup
Ta že 25 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolje priznani in priporočani prsi sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahki si pripravljajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kosti. Cena steklenice Herbanyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni.) 196 20-9

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imi, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj te sorej vselej izrečno Herbany-jev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokoliрана varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti z družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 627 20-19
Osrednja razpošiljalnica za provinije: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gg.: lekarničarji: V Ljubljani J. Svoboda, G. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodani, A. Schindler, A. Mizsam, lekarničar. F. Prodani, M. Mizsam, drog.; v Brezavi: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kommetter, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladovc; v St. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Sutina. B. Biasoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju: J. Blažek; v Velikovecu: J. Jobst; v Wolfbergu: J. Huth.

EQUITABLE
Zjedinjenih držav zavarovalno društvo
za življenje v Novem Yorku.
Ustanovljeno leta 1859.
Koncesijonovano v Avstriji dné 11. oktobra 1882.
Na Dunaju, Stock-im-Eisenplatz, v svoji palači.
„Equitable“ je na vsem svetu
prvi in največji zavod za zavarovanje na življenje.
Računski sklep leta 1893:
I. Dohodki . gld. 105,056.513-87
Izdatki . „ 63,388.747-01
Prebitok gld. 41,667.766-86
II. Premoženje . . gld. 422.640.992-23
Obveze . „ 341.724.116-42
Zaklad dobičkov gld. 80,916.875-81
Novih zavarovanj sklenjenih leta 1893. 513,200.567-
Zavarovanega kapitala koncem leta 1893 2.331,331.442-
Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika društvena palača „Stock-im-Eisen“ na Dunaju, katera je vredna gld. 2,300.000-.

Vspehi
dvajsetletnih l. 1894. plačilnih tontin*) (polie z dvajsetletnim nabiranjem dobička) društva „Equitable“.

A. Navadno zavarovanje za slučaj smrti. Tabela I.

Starost	Vsota plačanih premij	Vrednost police v gotovini	Polica oproščena premij in plačila za slučaj smrti
30	gld. 454-	gld. 516-	gld. 1100-
35	527-60	624-	1180-
40	626-	763-	1290-
45	759-40	951-	1450-
50	943-60	1227-	1701-

B. Zavarovanje za slučaj smrti z dvajsetletnimi premijami. Tabela II.

Starost	gld.	gld.	gld.
30	607-20	832-	1780-
35	681-60	950-	1800-
40	776-60	1097-	1860-
45	900-60	1290-	1970-
50	1087-60	1567-	2180-

C. Zloženo dvajsetletno zavarovanje za slučaj smrti in za ućakanje. Tabela X.

Starost	gld.	gld.	gld.
30	970-60	1583-	3390-
35	995-80	1615-	3060-
40	1035-60	1671-	2830-
45	1100-80	1769-	2700-
50	1209-	1954-	2720-

Kakor kažejo zgoraj navedene številke, povrnejo se po tako zvanem tontinskem sistemu zavarovaneu poleg tega, da je bil skozi 20 let brezplačno zavarovan, po tabeli I. vse vplaćane premije z nekoliko obrestij, po tabeli II. s povprečno 4%, in po tabeli X. s povprečno 6%, jednostavnimi obrestmi.
Police premij oproščene pa reprezentujejo dvojno do trojno vsoto vplaćanih premij.
Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu,
in 466 4
glavni zastopnik za Kranjsko:
ALFRED LEDENIK
v Ljubljani, Mestni trg 25.

*) Tontina imenuje se nabiranje in razdelitev dividend ali dobička po nekem posebnem sistemu, ki ga je izumil in prvi uvedel v Franciji Italijan Lorenzo Tonti l. 1653.

Najboljša, izredno okusna je
župnika Kneipp-a sladna kava
OCHRANNA-ZNAMKA
v rućećih štirilglatih zavitkih s sliko župnika Kneippa.
Oelzova kava
v rućećih okroglatih zavitkih. 24-8
Vsaka posebej porabljena ali pomešana nanesčata popolnem navadno zrnatu kavo. Dobivata se v vsaki boljši prodajalnici.
Kjer ni zaloge, pošlje je izdelovatelj (Oelz v Bregencu) po pošti v zavojih po 4 1/2 kilograma za gld 2 10. 639 24-19

August Runggaldier,
delalnica cerkvenih lesenih kipov in podobarskih proizvodov v St. Ulrichu, Gröden, Tirolsko,
priporoča prećast. duhovščini, cerkvenim predstojništvom, patronom in cerkvenim dariteljem
altarje, leće, vsakovrstne svetnike, statue, križeva pota, križe, Kristuse, božićna jaslca itd.
vsakojake kakovosti in oblike v natančni priprosti in najfinejši izvršitvi. 604 11-10
Ilustrovani ceniki na željo zastoj in franko.
Za dobro delo se jamči.

RUSKÉ KOSMETICKÉ SPECIALITY
„Crème Venus“
Prošćedek k zaleććenju pleti.
Tekutý pudr „Eugenie“
ćervené tekuté lićidlo „Eugenie“
Pudr „Eugenie“
vbiće, ruććové a krémové barvě.
Barva na vlasy
Kavkazká
essenze na kníry.
V. G. RIES
VIDEŇ
IV. Grosse Neugasse 8

„Crème Venus“ sredstvo za konserviranje polti. Popolnoma neškodljivo sredstvo, ki zabranjuje, da polt ne postane raskava in se ne sveti. Polt postane snežno-bela, nima gub in ostane sveža. „Crème Venus“ nima mašćobnih tvarin, ne postane žaltav in se more uporabljati o vsakem poljubnem dnevnem in letnem času. V interesu obćinstva je, da natančno pazi na varstveno znamko. Cena 2 gld.
Tekoći pudr „Eugenie“ iz mirtovih cvetov, vlepšavo obrazne barve, katero ohrani cvetoćo in mladostno. Dá obrazu in tilniku, ramenom in rokam mehkoćt in mramorju slićno ćistost, odstranjuje vsako raskavost kože in pege. Cena 2 gld.
Rdeće tekoće lićilo „Eugenie“ polnoma neškodljivo. Daje licem, ustnom in ušesom lepo naravno tudi pri elektrićni razsvetljavi rožasto bojo in se drži tri dni polti. Cena 1 gld 50 kr.
„Puder Eugenie“ bel, rosa, erème. Prijemlje se kože ne da bi se kaj opazilo in daje polti naravno mehkoćt in mladostno svežost. Cena 1-20, s ćopom 1-50.
„Trirogen“ izborno sredstvo za rast lasij, jaći lasiće, in ubranjuje, da se ne napravi prhaj. Cena 1 gld. 60 kr.
„Nigritine Végétale“ barva za lase črna in rujava. Lasje obdrže bojo 6 tednov in je nemogoće razloćevati to umetno bojo od naravne. Cena 3 gld. 50 kr.
Tekoće kavkaško mazilo za brke pospešuje njih rast in je konservira. Žigalo pri tem nepotrebno. Daje brkom poljubno obliko. Cena 75 kr.

Edino zalogo za Kranjsko
ima 622 26-20
FRAN STAMPFEL
v Ljubljani,
Kongresni trg „Tonhalle“ Kongresni trg.

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke
V zalogi ima tudi narejene obleke
za gospode in dečke. — Obleke od 7 gld.
50 kr. do 24 gld., površnike od 6 gld.
50 kr. do 22 gld., nepremočljive haveloke
od 7 gld., 50 kr. do 12 gld., haveloke iz
veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gld.
do 17 gld., mantile in plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

**Uradne
in trgovske
KOVERTE**
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Josip Tomec
usnar in zaloga usnja
v Ljubljani
Streliške ulice
priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
trpežno doma strojeno
usnje za vsakovrstno
porabo, po nizki ceni.

Laneni firnež
najboljše kakovosti, dobiva se pri
Adolfu Hauptmannu

tovarna za firnež
v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Ilustrovani ceniki potrebščin za obrtnijstvo, šolo in za
dom zastoj in franko.
Prodaja na debelo in drobno.

Kranjsko laneno olje.

Karol Dostal
tapetnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31
se priporoča v najkulantnejše izvrševanje
vseh v svojo stroko spadajočih del, kakor
modrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.
Cene nizke.

Janez Dogan
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatosi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
zalogo divanov, žimnic, omar, stolov,
postelj itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

Valentin Šubie
podobar in poglatar v Poljanah nad
Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in cerkvenim
predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih
podobarskih del
z zagotovilom poštenega in solidnega dela po možno
nizki ceni.

J. Kopac,
svečar v Gorici,
Voščarna Solkanska cesta 9, Prodajalnica Gospodarska ulica
priporoča veleč. duhovščini, cerkv. oskrb-
ništvom ter sl. občinstvu garantirane pristne
čebelno-voščene sveče
kg. po gld. 2-45. Sveče slabijih vrst za
pogrebe in drugo uporabo prav po nizki
ceni. V veliki izbiri so tudi voščeni zvitki,
okrašeni in preprosti po najnižji ceni.

Valentin Accetto
— zidarski mojster —
v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55
priporoča se preč. duhovščini in slavnemu
občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa
— v zidarsko stroko spadajoča dela —
bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih
poslopij, kakor tudi vsakovrstna poprav-
ljanja, vzdavanja in postavljanja lončenih
štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega
tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se preč. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršijo cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejše do najfinije oblike.

JOSIP ŠUBIC
kipar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in slav.
občinstvu za izdelovanje
kipov iz lesa in kamena, novih
oltarjev iz lesa in marmor-cementa
v vsakojakem slogu; dalje v prenavljanje
starih oltarjev in drugih predmetov zago-
tavljačoe kar najnatačnejšo izvršitev in
nizko, delu primerno ceno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

Želodčne kapljice
koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom
Marijinceljske kapljice.
Te kapljice so zelo pro-
spešne (provzročujejo slast
do jela, razstvarjajo sliz, so
pomirjive in olajšujejo,
ustavljajo krč in krepčajo
želodec); rabijo pri nape-
njanju in zapečenosti
preobloženem želodcu iz
jedili in pljčami itd.
Steklenica z rablilnim
navodom velja 20 kr.,
tucat 2 gld., 3 tucate
samo 4 gld. 80 kr.
Priporoča jih
Lekarna Trnkoczy
479 32 zraven rotovža v Ljubljani.
Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Najboljše, svetovno
črnilo za čevlje!
Kdor hoče imeti svoje
obuvalo lepo temno-črno se
lesketajoče in si je želi
ohraniti trpežno, kupi naj
edino le
Fernolendtovo
črnilo za čevlje
c. kr. dež. priv. to
varne. ustanov.
leta 1835 na Dunaji.
Povsod v zalogi.
Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj
se natančno na moje ime: **St. Fernolendt.**
Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohr-
nitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsako-
vrstne tinte, svitla naravna crme za svitlo usnjato
obuvalo in pisnični pečatni vosek. 10 52-14

Proti hripl (influenca) izkazali so se Möratha
štajerski pšenasti kolobarčki
kot najboljše sliz razkrajajoče sredstvo pri kašlju in
hripavosti (tudi zastarelosti); želodec so povsem ne-
škodljivi pač pa prebavljanje pospešujejo. 13 6-6
Gosp. mag. fam. Teod. Mörath-u v Gracuu.
Vposlane mi pšenaste kolobarčke uporabljal
sem proti kašlju, hripavosti, kroničnemu kataru v
goltanu tako pri otrocih kakor odraslih z
najboljšim vspehom. Celó pri pljučni tuberkulozi višje
stopinje dosegel sem z njimi olajšanje. Prosim torej,
pošljite mi še tri dvanajststice škatljic. Velepospotovanjem
Trčfaiah, 2. febr. 1895. Dr. Viljem Ehrlich.
Škatljice po 10 kr. dobivajo se v vseh lekarnah,
prodajalnicah droz in trgovcih; kjer ni zaloge, vpo-
silja jih izdelovatelj T. Mörath, med droguist v Gracuu.
5 škatljic franko, ako se pošlje krona vnaprej. Zalaga-
telje iščem — Paziti je na Mörathov podpis.
Glavno zalogo v Ljubljani ima **Svobode naslednik,**
lekarna „pri zlatem orlu“ na Prešernovem trgu.

St. 9218.

Razglas.

229 3-2

Občinski svet ljubljanski je dovolil tudi za letos 300 gld. v ta namen,
da mestni magistrat pošlje primerno število ubožnih škrofuloznih otrok
v morske kopelji v Gradeži.

Magistrat to oznanja s pristavkom, da je prošnje za občinske podpore
v omenjeno svrhu izročati mu do 1. maja letos in v njih posebno nazna-
niti, ali bode bolnega otroka spremljal kdo domačih sam do Gorice, ali ga
bo treba tja poslati z najetim spremstvom.

Ozirati se bo magistratu pri podelitvi podpor v prvi vrsti na otroke, ki
imajo v Ljubljani domovinsko pravico.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 9. aprila 1895.

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

Uredil in založil

Frančišek Finžgar.

Krasna mladinska knjižica!

5. zvezek.

Cena vezanim 35 kr., broširanim 25 kr.

— Po pošti 5 kr. več. —

Dobivajo se v semenišču pri Fr. Finžgarju,
v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, pa pri Jan.
Kraju v Novem Mestu in pri D. Hribarju
v Celju. — Tudi se lahko še dobi II., III. in
IV. zvezek.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

Zajamčeno pristne
sveče iz čebelnega voska
in **zanesljivo pravo vino**

prodaja

ALOJZIJ BADER

lastnik voščarne na par in veleposestnik v Gorici, Primorsko.

Cenike pošilja brezplačno. 170 12-12

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar,

64 26-8

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tulu, jeklu in niklu
ravno tako tudi

**nihalnih, stenskih
in budilnih ur**

in le dobre do najfinejšee kakovosti po naj-
nižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in bu-
dilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

C. kr. priv. zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ

v Trstu

(ustanovljena leta 1838)

vsprejema z najkulantnejšimi pogoji **zavarovanja proti škodam**, ki jih napravijo ogenj, strela in razpok, dalje **proti škodam na odpadkih najemnine** vsled požara in razpoka, potem **zavarovanje proti nevarnostim pri prevažanju po vodi in po suhem**, in **zavarovanje za življenje** v najrazličnejših kombinacijah, kakor: kapitalov in rent, plačilnih še pri življenju ali po smrti zavarovanca, otroških dot itd.

Zastopstva c. kr. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà sprejemajo tudi **zavarovanja proti toči** na račun

družbe za zavarovanje proti toči in za pozavarovanje „MERIDIONALE“ v Trstu.

c. kr. priv. „RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ“

na Dunaju

v lastni hiši družbe, L. Weihburggasse. 360 12-11

Zastopstva v vseh glavnih mestih in večjih krajih Avstro-Ogerske.

Vele-

častiti

duhov-

ščini

94 40-11

usojam si udano podpisana priporočati svojo priznano zanesljivo, vže 24 let poslujočo bogato

zalogo cerkvenih paramentov, blaga za vsakovrstno cerkveno opravo, čipek itd.

Izdelujem sama paramente v poljubnej obliki, istotako bandera in prapore v različni velikosti, tudi krasno s pristnim zlatom ročno pozlačena ali vezena.

Na željo vpošiljem paramente in blago na izbero, ali pa grem osebno k pred. in cenj. gospodom, da se dogovorimo ustmeno radi naroč. l.

Ker jamčim za najboljšje blago, prosim častite gg. naročnike da blagovole vpočtevati moje mnogoletno, pošteno trgovino in zalogo ter jej dajo prednost pred tojimi tvrdkami, katerih izdelki se ne dajo natančno keručno preiskati.

Jaz dobivam blago iz najboljših, povsem zanesljivih tovarn; iz prve dunajske, ki je bila ustanovljena l. 1759. in obilokrat premovana, istotako iz najslavitejše lijonske. Ker izdelujem predmete sama, torej morem postreči s poštenimi, dela vrednimi in sicer ravno istimi cenami, kakor če bi se naročevalo direktno iz tovarne, o čemur se že mnogi na Dunaju kupivši gospodje duhovniki po njih lastnih izpovedbah osebno uverili.

Velespoštovanjem

Ana Hofbauer

vdova dež. tajnika,
v Ljubljani, Gledališke ulice.

Ustanovljeno
l. 1870

Zavarovalna in štedilna banka

v Stuttgartu.

(Lebensversicherungs- und Ersparnis-Bank in Stuttgart.)

Ustanovljena 1854. — Pod državnim nadzorstvom.

Ves prebitek pripada zavarovancem.

Prebitek leta 1893: mark 3887417.

Zavarovani kapital	mark 410.000.000.—
Bančni fondi	„ 115.000.000.—
Ekstra rezerve	„ 18.000.000.—

Najnižje premije.

Visoke dividende.

Po planu A. II. 40% od dosmrtno in posebe še 20% od alternativne dopol. premije.
Po planu B. 3% rastoča dividenda od cele premije.

Najugodnejši zavarovalni pogoji. — Gospodom duhovnikom in zdravnikom se dajejo bonifikacije. Banka daje tudi posojila po 4, 4½, 4¾%.

Vsa pojasnila o zavarovalnih in posojilnih zadevah daje radovoljno

R. Rohrmann,

višji nadzornik za Kranjsko, Koroško, Štajersko in Primorsko,
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 19.

Zastopniki na Kranjskem: J. Lininger, trgovec v Ljubljani; Iv. Gruden, umirovljeni c. kr. davkar na Vrhniki; A. Vremšak, občinski tajnik v Kamniku; Fr. Kramer, učitelj v Škofji Loki; Iv. Mali, posojil. tajnik v Kranju; Iv. Pollak, gostilničar v Trzinu; Fr. Jurca, blagajnik v Postojini; J. Kos, gostilničar v Idriji; K. Rosmann, gostilničar v Novem Mestu; Fr. Pleničar, c. kr. kancelist v Trebnjem; Iv. Jerše, not. uradnik v Žužem-berku; Iv. Tausik, not. uradnik v Metliki; Ferd. Štovic, not. uradnik v Ormožju; E. Faber jun., trgovec v Kočevju.

Zastopniki na Štajerskem: J. Cardinal, mestni uradnik v Celju; J. Gspaltl, urar v Ptuj; J. Bellé, pot. učitelj v Mariboru; I. Simonitsch, trgovec v Radgoni; Jos. A. Černy, trgovec v Gradcu.

Zastopnik v Trstu: Avg. Haas & Co. via St. Nicolo 8.

Zastopnik v Gorici: Fratelli Cossovel.

Zastopnik v Pulju: Evgen Scharff, knjigotrožec, via arsenalet.

Zastopnik v Celovcu: Ed. Bartel, agent, Südbahnstrasse 7. 66 9

Odlikovana zaradi njenih zdravilnih lastnostij in mnogovrstnih slučajev, v katerih izvrstno vpliva, s častno diplomom in zlato svetinjo na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genfu.

Tinktura za želodec

lekarnarja
Piccolija v Ljubljani

je izborno sredstvo, katero krepčá in zdrávi želodec ter pospešuje prebavljanje in deluje, da se telo odpré.

To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj lekarnar Piccoli v Ljubljani proti povzetju.

Zaboj po 12 steklenic velja gl. 1:36, po 55 steklenic gl. 5:26 (zaboj tehta 5 kgr.). Poštnino plača vselej naročnik. — Steklenica velja 10 kr. 617 50-21

Domača národna tvrdka!

Največje svojo in izborno zalogo najraznovrstnejših zlatih, srebrnih, nikelnastih

švicarskih žepnih ur,

stenskih in ur s stojalom, zlatih, srebrnih in nikelnastih verižic, uhanov, murčkov, prstanov, okraskov, žlic in vilic iz pristnega srebra in kineškega srebra

zanesljivih ur budilnic

priporočam preč. duhovščini in slavnemu občinstvu pod jamstvom po najnižji ceni ter vabim uljudno v obilno odjemanje.

Velespoštovanjem

Frane Čuden,

urar v Ljubljani, Glavni Trg

(nasproti rotovžu.) 222 3

Vzledna zaloga najraznovrstnejših biciklov, triciklov in drugih pristojev za vozačenje slovite tvrdke Puch v Gradcu.

Lepi ilustrovani novi ceniki so franco na razpolago.

Carinthia-Lithon-vrelci

pri Železni Kaplji

234
10-2

dajejo izvrstno pijačo in odlično zdravilo proti vsem vrstam katara, kakor tudi proti boleznim na ledvicah in mehurju.

Dobiva se ta izvrstna pijača pri lastniku v Železni Kaplji, dalje pri gg: Henriku pl. Mattoni na Dunaju, Alojziju Czernich, agentu v Ljubljani in pri gg. trgovcih M. Kastner in P. Lassnik v Ljubljani, Fr. Dolenc v Kranji in Škofji Loki, A. Pinter v Kamniku, A. Pauser ml. v Rudolfovem, P. Petsche v Kočevju in J. Pavser v Ribnici.

Naznanilo.

Pisarna bančnega in menjalnega zavoda tvrdke

J. C. Mayer

v Ljubljani

248 3-1

nahaja se odslej do preklica

na Franc Jožefovi cesti št. 11

v Mayer-jevi palači.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Alojzij Vodnik

kamenarski mojster

Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 32, 34

priloga: Največje zalogo različnih grobnih spomenikov iz mramora, granita, sijenita; križev s cveticami iz snežnobelega mramora itd. Plošč za pohištvo iz vsakobarnih mramorjev. Strojarske plošče od gld 20— naprej.

Edina zaloga: Porfir kot priznana najtrši material za hodnike, veže, dvorišča in kleti; mramormozaike za tlak po cerkvah, vežah itd. in lepe šmirgelcement-plošče od gld. 2— □ m naprej. 173 34—5

Delavnica za splošne izdelke za cerkve, stavbe in pohištva. — Obris in računi brezplačno na razpolago.

Fran Stare, sobni slikar, v Ljubljani, Breg št. 20
priporoča se v izvrševanje
vseh v dekoracijsko-slikarsko stroko
spadajočih del 230 26-2
z zagotovilom okusno-modernega dela proti zmerni ceni.

Glasovire
prodaja in izposoja
za Dunaj in v provincije
A. Thierfelder, Dunaj, 7/3 Burgg. 71.
Največja zaloga
glasovirov, pianinov in harmonijev.
Prodaja za gotovo in na obroke. — Najemščina nizka.

Prodajalnica cvetlic,
Slonove ulice št. 46,
priporoča po najnižji ceni prečast. duhovščini in
slav. občinstvu **bogato izbero**
šopkov in vencev
za razne cerkvene potrebe, kakor tudi za birmo.
Nadalje priporoča tudi čast. gg. **novomašnikom**
lepe šopke in vence za na roko.
Dobi se tudi **različno**
umetno sadje.
Vse to priporoča tudi gg. trgovcem po naj-
nižji ceni. 236 3—2

Priporočen od poliklinične direktorije.
Uporablja se proti dušljivemu kašlju, bo-
lezni v grlu, v prsih in proti otročjim
bolezni.
Konjaka sladni izvleček
Neutrpen za prebolele.
Dobiva se v vseh boljših lekarnah in dro-
guerijah. 590 52-40
Tovarna konjak-sladnega izvlečka
v Leipniku.

Velika zaloga vina.
Antonija Gosar.
V Gorici, Travniki št. 13 I.
priporoča se posebno čast. duhovščini
in drugim gospodom, ki želé imeti v
resnici **zanestljivo** 81 (16—11)
dobro in naravno
črno vino
Vsem naročiteljem vina zagotavljam
najnižje cene in najboljše blago. Vsa
naročila, pismena in ustmena, sprejema
edino le zgoraj podpisana!
Pokušnja pošilja se prosto.
Naravni istrijski, črni teran.

Ustanovljeno leta 1870.
Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.
Cena in blago brez konkurence.
Oskrbni oee oprave za neveste.
Oskrbni oprave za novorojenčke.
Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka
J. C. Hamann
v Ljubljani,
ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.
Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 206 4

Št. 10322.

Razglas.

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane je v današnji izredni seji sklenil, da se **dopolnitvene volitve preložijo za mesec dni.**
V zmislu tega sklepa se daje na znanje, da se bodo letošnje dopolnitvene volitve v občinski svet vršile po istih okoliščinah, kakor že povedano.

dné 27. maja: za III. volitveni razred;

„ 29. „ „ II. „ „
„ 31. „ „ I. „ „

Ako bode treba ožje volitve, vršila se bode dan po prvi volitvi, to je dué 28., oziroma 30. maja in 1. junija.

V Ljubljani, dné 19. aprila 1895.

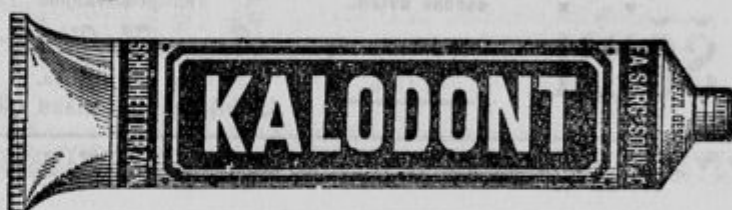
Zupan:

Grasselli s. r.

249 1—1

Sarg-ov zdravstveno oblastveno preizkušeni

(Spričevalo: Dunaj, 3. julija 1887.)

mного **milijonkrat**

preizkušen in potrjen, zobozdravilstveno priporočan, je ob jednom največje
zobe čiščeče in ohranjujoče sredstvo.

Dobiva se povsodi. 620 40—20

Trgovina z železnino

ANDR. DRUŠKOVIČ

v Ljubljani, Glavni trg št. 10

priporoča po zelo **znižanih cenah cement, železniške**
šine, traverze, cinkasto in pocinkano plošče-
vino, železo za vezi, kovanja za okna in vrata,
sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje.

252 8—1

Dunajska borza.

Dné 19. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	70	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	„	70	„
Avstrijska zlata renta 4%	123	„	75	„
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	„	50	„
Ogerska zlata renta 4%	123	„	40	„
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	„	45	„
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1093	„	—	„
Kreditne delnice, 160 gld.	389	„	50	„
London vista	123	„	55	„
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	„	80	„
20 mark	11	„	96	„
20 frankov (napoleonor)	9	„	72	„
Italijanski bankovci	46	„	—	„
C. kr. cekini	5	„	74	„

Dné 19. aprila.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	152	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	164	„	25	„
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197	„	50	„
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	„	60	„
Tisine srečke 4%, 100 gld.	151	„	—	„
Dunavske vravnave srečke 5%	133	„	—	„
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	109	„	—	„
Posojilo goriškega mesta	111	„	25	„
4% kranjsko deželno posojilo	99	„	25	„
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	„	96	„
Prioritetne obveznice državne železnice	233	„	50	„
„ južne železnice 3%	175	„	25	„
„ južne železnice 5%	133	„	25	„
„ dolenskih železnice 4%	98	„	50	„

Kreditne srečke, 100 gld.	202	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	150	„	—	„
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	„	40	„
Rudolfove srečke, 10 gld.	24	„	50	„
Salmove srečke, 40 gld.	71	„	50	„
St. Genois srečke, 40 gld.	73	„	—	„
Waldsteinove srečke, 20 gld.	—	„	—	„
Ljubljanske srečke	23	„	75	„
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	170	„	—	„
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3640	„	—	„
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	580	„	—	„
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	111	„	—	„
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	82	„	—	„
Montanska družba avstr. plan.	81	„	80	„
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	176	„	—	„
Papirnih rubljev 100	131	„	—	„

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobika.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wallzeile št. 10 Dunaj, Marihilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.